I чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

"Svoboda", 81-83 Grand St.
Редакція і Адміністрація:
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 229. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 14-го ГРУДНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 14, 1967 No. 229. VOL. LXXIV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 13 грудня 1967

В АМЕРИЦІ

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КООРДИНАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ, найвищий політичний орган партії, зовсім не захоплюється пляном республіканських губернаторів мати вплив на складення виборчої плятформи в 1968-му році. Цей Комітет також не радо дивиться на те, що республіканські губернатори хотіли б на Конвенції мати свого містоголову, який проводив би Конвенцією поруч голови сенатора Еверетта МекКінлі Діркссена. Дірксен відмовився скласти заяву в цій справі, а конґресмен Мелвін Р. Лерд із Висконсину твердить, що сенатор Дірксен проти того, щоб ділитися головством із республіканським губернатором, яким мав би бути губернатор Шейфер із Пенсилвенії.

ДО ЗДА ВЕРНУВСЯ БУВШИЙ ГОЛОВА Студентського Координаційного Комітету негр Стоклі Кармайкел, який 5 місяців перебував за кордоном і без дозволу відвідав комуністичні країни Кубу та Південний В'єтнам, до яких не вільно американським громадянам їздити. Він був також в інших комуністичних державах, де виголошував протиамериканські промови. На летовищі в Ню Йорку з'явилися урядовці Державного Департаменту та відобрали пашпорт цьому войовничому представникові Чорної сили (Блек повер). Прихильники Кармайкела оваційно вітали свого провідника на летовищі, звідки поїхав автом до Репа Бравна — крайового голови Студент. Координац. Комітету, що очолює рух Чорної сили.

ЦЬОГО РОКУ 5,219.218 СТУДЕНТІВ навчаються в 1,132 коледжах й університетах цієї країни. Це число є на 330,000 більше і рекордове в історії ЗДА. З повищого числа 3,854.6445 студентів навчаються в академічних школах в повному вимірі годин (фул тайм), а 1,364.573 студенти в неповному числі годин, бо одночасно і виконують ще якусь іншу працю. Число жінок в університетах і коледжах становить цього року 39.7 відсотка, минулого року 39.2 відсотка. На першому році студій число жінок виносить 44.6 відсотка, минулого року — 44 відсотки. Велика частина всіх студентів навчається у 80-ох великих університетах.

НА ПРИЙНЯТТІ ДЛЯ ЗІБРАННЯ ФОНДІВ на виборчу кампанію нюйоркського сенатора Джекоба К. Джевітса було понад 3,000 осіб, які заплатили по 125 дол. за вступ до готелю Ню Йорк Гілтон, в приміщеннях якого відбувався бенкет. На цьому прийнятті вперше появився колишній віце-президент Ніксон, який від 1963-го року живе в Ню Йорку, але досі не брав участи в стейтових республіканських імпрезах. Джевітс підтримує кандидатуру ліберального губернатора з Мишиґену Ромні, а Ніксона вважають за консерватиста. На прийнятті, крім Ніксона, були губернатор Рокефеллер, посадник Ліндсей і колишній губернатор Томас Дюї, який в 1948-му році без успіху кандидував на президента проти демократа Гаррі Трумана.

РОЗДРІБНИЙ ПРОДАЖ ТОВАРІВ В ЛИСТОПАДІ ц.р. становив 26.5 більйона дол., на 1.5 відсотка більше, як в жовтні ц.р. і на 3.5 відсотка більше, як в листопаді 1966-го року. На збільшення продажу в листопаді мало вплив те, що в тому місяці більше продано товарів нетривкого вжитку — на суму 18.2 більйона дол. Між товарами тривкого вжитку продаж авт збільшився тільки на один відсоток в листопаді ц.р. Продаж всіх тривких товарів в листопаді виносив 8.3 більйона долярів.

У СВІТІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК ВІДМОВИВСЯ ЗІЗНАВАТИ про В'єтнам на відкритому засіданні сенатської Комісії для закордонних справ. Голова тієї Комісії, сенатор Дж. В. Фулбрайт, одвертий і послідовний противник політики Уряду супроти В'єтнаму, запросив державного секретаря Раска до Комісії закордонних справ ще в грудні минулого року, але Раск погодився зізнавати про ситуацію у В'єтнамі й політику Уряду та дискутувати на цю тему тільки при закритих дверях і з проголошенням лише „цензурованої" частини його звідомлення та пізнішої дискусії. Раск потвердив те своє становище листом з 8 ц. м.

ЗДА СТАРАЮТЬСЯ ЗАКТИВІЗУВАТИ МІЖНАРОДНУ КОНТРОЛЬНУ КОМІСІЮ, існуючу у південній Азії від Женевської конференції з 1954 року, щоб та Комісія дбала дійсно за „непорушність і невтральність Камбоджі". Річ у тому, що Північний В'єтнам і південно-в'єтнамський В'єтконґ постійно використовують територію Камбоджі, як „безпечне пристановище" для себе, дармащо голова Камбоджі Нородом Шіганук заперечує, наче б це діялось. Однак множаться голоси американських і південно-в'єтнамських військовиків, що поручають переслідувати комуністів аж на територію Камбоджі. Члени Міжнародної Контрольної Комісії — Польща й подекуди Індія — саботували перевірювання активности комуністів.

ФРАНЦУЗЬКА ПРЕСА ВСІХ НАПРЯМКІВ ЖИВО ОБГОВОРЮЄ останній виступ президента де Ґолля з засудженням Ізраїлю, як аґресора, та з названням жидів, як „вибраного народу, самовпевненого і з нахилом до панування". Загально існує переконання, що де Ґолль спричинив тим своїм виступом відродження антисемітизму у Франції. Справа ускладнена фактом, що в самому теперішньому уряді де Ґолля є деякі видатні міністри, як міністер фінансів Мішель Дебре та міністер науки Моріс Шуман, що мають серед своїх предків жидів - вихрестів, а деякі інші мають жидівки за дружин. Видатні французькі жиди проголосили одверті листи проти де Ґолля.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЛЕВІ ЕШКОЛЬ ПРИБУДЕ З ПОЧАТКОМ ЛЮТОГО 1968 РОКУ до Вашинґтону. Він був з першою офіційною візитою у ЗДА в червні 1964 року. Ясно, що тепер головними питаннями його нарад у Вашинґтоні буде знайти способи тривкого замирення з сусідніми арабськими країнами, що їх Совєти нацьковують проти Ізраїлю, та дістати від ЗДА дальшу допомогу — зброєю і вирядом.

АРАБСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ „НА ВЕРШИНАХ" ВІДБУДЕТЬСЯ 17 СІЧНЯ 1968 р. у столиці Марокка Рабаті. На відсунення терміну тієї конференції, передбачуваної спершу на половину цього місяця, вплинула заповіджена на початок січня 1968 візита Леоніда Брежнєва у Каїро. Єгипетський президент Гамаль Абдель Нассер, хоче спершу дізнатися, яке становище Москва займає до проблеми ізраїльсько-арабського замирення і відповідно поставитись до мирового посередника Об'єднаних Націй Ґуннара Ярріннґа. Совєти грають дволичну гру: вони голосували за резолюцію Ради Безпеки ОН, що вислала Ярріннґа на Середній Схід, але водночас постачають Єгиптові новітню зброю і нацьковують його та Сирію — займати непримиренне становище супроти Ізраїлю.

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ КАНДИДАТИ, ЯКІ НЕ КАНДИДУЮТЬ

Нюйоркський сенатор Джекоб Джевітс (на фото посередині) відзначав 21-ий рік своєї публічної служби і з цієї нагоди його вшанували колишній віце-президент Ричард Ніксон та губернатор Нелсон Рокефеллер. Ніксон і Рокефеллер не зголосили своєї кандидатури на президента ЗДА в виборах у наступному році, але тим не менше за таких їх уважають. Сенатор Джевітс при іншій нагоді дав до зрозуміння, що він не відкинув би кандидатури на віце-президента.

Президент оскаржує республіканців в тому, що не схвалюють корисних законопроєктів

Бел Гарбор, Флорида. — Президент Джансон 12-го грудня, промовляючи на Конвенції Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій, гостро критикував республіканських конґресменів за те, що постійно не допускають до ухвалення корисних для народу законопроєктів. Президент одночасно дякував АФП-КІО за те, що ця об'єднана організація з 14-ма мільйонами членів підтримує його політику у В'єтнамі. Преса підкреслює, що гостра промова президента Джансона мала прикмети виступів під час виборчої кампанії. Президент сказав: „Під час кожного голосування члени Палати Репрезентантів з іншої партії стають в ряд немов дерев'яні вояки на те, щоб втримати те, що є, та щоб голосувати проти медичної опіки, проти поборювання вбогости, освіти, громадянських прав, взірцевих міст, допомоги на заплачення комірного та проти збільшення мінімальної платні". 2,500 делеґатів та гостей ентузіястично оплескували Президента. Джансон сказав, що республіканські конґресмени голосують „так!" тільки тоді, коли хтось із них запропонує, що законопроєкт відослати знов до Комісії, де він має загинути як несхвалений. Президент дякував зорганізованому робітництву за те, що підтримує корисні для народу законопроєкти. Президент 12-го грудня мав працьовитий день. Виїхавши зі своєї фарми вранці, він промовляв в Кіллінї (Тексас) та відвідав групу в'єтнамських ветеранів в шпиталі у Форті Гуд. Після того Президент полетів до Ню Орлінсу на інспекцію фабрики ракет, де також виголосив промову. Його промова на Конвенції АФП-КІО була третьою в цьому самому дні: увечері 12-го грудня Президент був у Вашинґтоні.

Конвенція АФП-КІО підтримує президента Джансона в справі В'єтнаму

Бел Гарбор, Флорида. — Конвенція Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій великою більшістю прийняла резолюцію, в якій схвалюється політику президента Джансона в справі війни у В'єтнамі. 1.200 делеґатів після 45-хвилинної дискусії оплесками одобрила становище Уряду в справі війни. Проти були тільки кільканадцять делеґатів. Президент Американської Федерації Вчителів Чарлз Коґен поставив був внесок, щоб Конвенція не займала становища в справі війни, щоб не поглиблювати розходження між членами. Але тільки ще два інші делеґати підтримали цей внесок. Голова АФП-КІО Джордж Міні заявив, що немає розходження між делеґатами Товариства, яке об'єднує 14,000.000 членів, і поставив внесок, щоб схвалити резолюцію про підтримку Уряду в справі війни у В'єтнамі. Делеґати це зробили величезною більшістю.

Палата схвалила на поборювання вбогости $1,612,000,000

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів 12-го грудня схвалила фонди Бюра Економічних Можливостей у висоті 1,612,000,000 дол., хоч раніше на цю ціль було призначено 370 мільйонів дол. більше — 1,980,000,000 дол. Справа в тому, що всі грошові законопроєкти в Конґресі схвалюються подвійно. За першим разом визначається тільки висоту фондів, які можна буде видати на дану ціль. Це є так зване уповноваження. За другим разом ухвалюється та сума, яка може дійсно бути видаткована. Бюро Економічних Можливостей, яке очолює Сарджент Шрайвер, негайно заявило, що воно звертається до Сенату, щоб привернув ту суму 1.98 більйона дол., яку раніше схвалила Палата Репрезентантів, бо інакше не можна буде здійснити ту програму, яку має виконати ним очолювана аґенція. Шрайвер заявив, що Палата, зменшуючи фонди на поборювання вбогости, скреслила одночасно і свою розсудливість, бо при зменшених сумах не можна буде перевишколювати робітників, вести Корпус Праці, провадити Корпус Молоді та навчати дітей в дошкільному віці в районах вбогих батьків. Палата зменшила фонди на поборювання вбогости більшістю 307 до 77 голосів. Можна буде збільшити суму, що її признала Палата, на окремій Конґресовій Конференції, очевидно за згодою Палати.

ПЕРЕДБАЧАЄ МОЖЛИВІСТЬ ІНВАЗІЇ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ

В Ню Йорку відбулася пресова конференція, на якій конґресмен Л. Мендел Риверс (зправа), голова Комісії Збройної Служби в Конґресі ЗДА, гостро критикував „людей, які бажали б контролювати військо" та заявив, що він уважає за „можливу" збройну інвазію на Північний В'єтнам. Біля Риверса сидять ген. Омар Бредлі та адмірал Артур В. Радфорд.

До В'єтнаму перевезено 6.500 вояків з ЗДА літаками

Сайґон. — Виявлено тепер, що впродовж двох останніх тижнів перевезено транспортними літаками з Америки до Південного В'єтнаму більше, як 6.500 вояків з 101-ої Парашутної дивізії, разом із їхнім вирядом та допоміжними військами — гарматніми, технічними і т.д. Цю могутню транспортну операцію переведено 20 транспортними літаками С-133 і 40 машинами С-141. Вони пробили віддаль 9.783 милі впродовж 27 годин, включивши туди вже доповнювання пальним. Вони летіли через Аляску і Японію. Частина важкого виряду — важка артилерія — пливе кораблями, але 14.000 тонн виряду перевезено таки літаками, одночасно з вояками. 3.800 вояків тієї самої дивізії прибудуть до Південного В'єтнаму в найближчому тижні. Тоді число американських збройних сил у В'єтнамі — не рахуючи кораблів і їхніх залог — зросте до 480.000. Найвище число американського війська, авторизованого президентом Джансоном, у В'єтнамі — становитиме 525.000. Це більше, ані ж було американців у Корейській війні, бо тамошня американська армія не перевищувала стану 470.000.

Тим часом в Південному В'єтнамі продовжуються важкі наземні бої. Впродовж шести днів у боях недалеко Бонсону згинуло 470 комуністів. У прикордонній смузі біля т.зв. здемілітаризованої зони стежа американських морських піхотинців напоролася на північно-в'єтнамський відділ яких 100 вояків, які обстрілляли американців крісовим і скорострільним вогнем. Розпалилась битва, в ході якої наспіла американцям підмога. Комуністи відтяглись до здемілітаризованої зони, залишивши 54-ох убитих.

НАТО відмовилось від стратегічного пляну „масової відплати"

Брюссель. — Міністри військових справ і шефи штабів 12-ох членських держав Атлантійського Союзу (НАТО) вирішили у вівторок 12 грудня ц. р. на своїй конференції у столиці Бельгії, що не слід триматися довше давньої стратегії т. зв. масової відплати, а треба перейти на стратегію „пливкої реакції". У цій конференції взяли участь членські держави НАТО, за вийнятком Франції, яка в минулому році відкликала відтіль свої збройні сили, не захотівши зрікатися мінімальної навіть частини суверенного розпоряджування ними, а також — Люксембурґу й Ісляндії, оборона яких залежна від їх більших і сильніших союзників. Концепція масової відплати полягала на загрозі Совєтам, що у випадку їхньої аґресії проти будь-котрої західньої держави, члена НАТО, атомові держави Америка і Британія, відповідять негайно масовою атомовою контратакою на Совєтський Союз. Багато військовиків і і цивільних вказували, що ця концепція, може, й правильна в теорії, але в практиці ледви чи викональна, бо годі сподіватися, щоб — наприклад — на зачіпку большевиків і їх східньо-німецьких прислужників проти Західнього Берліну — ЗДА й Британія розпутають негайно атомову війну на велику скалю. Коли ж вони цього не зробили б, то стратегія „масової відплати" обмежилась би до шантажу і фактичного блефу. Нова стратегія „пливкої реакції" передбачує спершу спротив звичайними збройними силами совєтській аґресії, опісля застосування тактичної атомової зброї (артилерії, ракет на близьку віддаль), а щойно у випадку масового совєтського наступу — вжиття далекосяжних ракет з атомовими „головками" та атомових бомб проти невральгічних пунктів на совєтській території. Обговорювано чисельний стан стан збройних сил в Західній Европі та різні оборонні проєкти, як наприклад — атомове замінування турецько-совєтського кордону чи східнього кордону Західньої Німеччини.

СССР загострює своє становище супроти Західнього Берліну й Німеччини

Москва. — Наприкінці відвідин у Москві східньо-німецького диктатора Вальтера Ульбріхта проголошено комунікат, який знову гостро атакує Західню Німеччину й знову згадує при цьому Західній Берлін. У тому комунікаті сказано, що „незаконне втручання Німецької Федеративної Республіки до справ Західнього Берліну зустрінеться з рішучим відпором, як маніфестація аґресивности." Вальтер Ульбріхт нараджувався впродовж двох днів з Леонідом Брежнєвим і Александром Косиґіним, своїми насправжніми наказодовцями. Кілька днів тому ТАСС проголосив окрему заяву на адресу Західньої Німеччини з домаганням, між іншим, відмовитись від усіх претенсій до Західнього Берліну, як нібито частини Західньої Німеччини.

Український юнак Богдан Петро Бридун загинув на полі слави у В'єтнамі

Джерзі Сити, Н. Дж. — У неділю 10 грудня 1967 року в бою проти комуністичних військ Північного В'єтнаму загинув український юнак Богдан Петро Бридун із Джерзі Сити. Його батьки Василь і Марія, брат Іван і дві малі сестрички готувались відзначити вдома день народження свого улюбленого старшого сина у вівторок 12-го грудня, аж прийшло повідомлення, що їх улюблений поліг смертю героя, виконуючи обов'язок супроти своєї країни і супроти свободи. Народжений у м. Ельванґені в Зах. Німеччині в 1946 р., малий Богдан Петро приїхав з батьками до ЗДА, у Джерзі Сити зразково закінчив гайскул, відвідуючи до 8 кляси й українську школу, вирізнявся релігійністю, був активним членом Осередку СУМ, грав у оркестрі, брав участь у танцювальному гуртку, був членом, як і батьки, УНСоюзу... Це був сповнений сили й енерґії, талановитий юнак, для якого справедливість була чимось особливо дорогим. Він і згинув в ім'я справедливости, і так уже не здійсниться його найбільше бажання — вчитись і стати юристом... Понад рік Богдан Петро Бридун перебував на військовому вишколі в Техасі, у „форті Гуд", у В'єтнамі був тільки два з половиною місяці в піхоті, а вже одержав медалю за відвагу в бою — „Камбат медал". Йому мало сповнитись 21 рік життя, коли молоде і щире серце спинив уламок гарматного набою В'єтконґу. Далеко від України і далеко від Америки загинула ще одна молода людина, але в Почесному Списку Комбатантів, які полягли за свободу людства, він залишиться назавжди, як і в серцях своїх батьків і всіх людей, які знають ціну жертви за ціну свободи.

Сл. п. Богдан Петро Бридун

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

У ПОШАНУ КАРДИНАЛА ЙОСИФА

Дітройт (В. І. Лончина)

Заходом Українського Католицького Академічного Т-ва „Обнова" в Дітройті відбулися в неділю 26 листопада Святочні Сходини для відзначення 75-ліття життя та 50-ліття єрейських свячень Його Блаженства Кир Йосифа Сліпого, Верховного Архиєпископа і Кардинала.

У просторій авдиторії Української Вищої Школи д-р Петро Ісаїв з Філядельфії виголосив доповідь про Ювілята, в якій схарактеризував його як ученого - богослова, організатора науки й близького співробітника Слуги Божого Митр. Андрея; опісля в неволі, як ісповідника віри й незламного Христового воїна; вкінці, знову на волі, але на чужині, як учасник II Ватиканського Собору, автора проєкту про створення українського патріярхату, основника Українського Католицького Університету ім. св. Климента та промотора наукової й видавничої діяльности.

Зібрання мало чисто академічний характер. Проводив ним нижчепідписаний, як голова дітройтської „Обнови". Після доповіді члени „Обнови" та приявні численні гості підписалися на листі з привітом і побажаннями для нашого найдостойнішого Ювілята.

У ШКОЛІ СЕСТЕР ВАСИЛІЯНОК МАЛО ДІТЕЙ - УКРАЇНЦІВ

Берісcо, Арґентина. — У великому кількаповерховому домі, з бронзовою таблицею й написом назви вулиці „Україна", міститься Школа, яку ведуть 32 Сестри Василіянки і в якій навчається понад 250 дітей. „Українське Слово" в ч. 33 повідомляло, що у тій школі є дуже мало учнів - українців, хоча м. Беріссо відоме, як один із давніх центрів українського організованого життя в Арґентині: у місті є два народні доми, дві церкви — католицька і православна, активно діє „Просвіта".

ПЕРЕГЛЯД НОВИХ КІНОФІЛЬМІВ В УНДОМІ

Ню Йорк. (Ю. Т.) — Увечорі 11 грудня в залі УНДому відбувся громадський перегляд кількох нових українських, звукових і кольорових, документальних фільмів. Першим був висвітлений фільм „День української молоді в Канаді", в якому яскраво продемонстровані такі події: Міжпластова зустріч в „Баятурині", День української молоді на ЕКСПО, з участю всіх молодечих організацій, показ української давньої і новочасної ноші на ЕКСПО (історичні костюми були підготовані 64-м Відділом СУА в Ню Йорку), День української молоді в Оттаві, з участю генерал-губернатора Канади та ін. представників уряду, урочисте відслонення пропам'ятної таблиці в Національній Бібліотеці в Канаді в пам'ять перших українських поселенців. Ці кадри зафільмувала група під керівництвом інж. Михайла Пежанського і продуцента Ярослава Кулинича. Крім того був висвітлений фільм з нагоди 80-ліття д-ра Олександра Тисовського та фільм „Дім української науки" в Мюнхені — продуцент Іван Проців з Німеччини, який після СКВУ ще перебуває в ЗДА, а в Зах. Німеччині провадить кінодокументацію з життя української еміґрації у тій країні.

ДОПОВІДЬ В ОбВУА ПРО ПОЛІТИЧНУ СИТУАЦІЮ

Управа Нюйоркського Відділу ОбВУА влаштовує в суботу, 16-го грудня ц. р. в приміщенні Українського Літературно-Мистецького Клюбу при 149 Друга евню в Ню Йорку чергові місячні сходини, при чому ред. Іван Кедрин виголосить доповідь на тему „Політичне положення в широкому світі і в Америці". Початок о 7 год. вечора.

ВЕЧІР СПОГАДІВ УЧАСНИКІВ БОРОТЬБИ УПА

Ню Йорк. — З ініціятиви і заходом Відділу Асоціяції Діячів Української Культури, у суботу 16 грудня відбудеться Вечір, присвячений річниці створення УПА. В програмі: спогади учасників боротьби УПА, деклямації, танок, показ літературно-вокального монтажу „Прапор" Л. Полтави у виконанні нового жіночого квартету „Чайка", акомпаніямент Тараса Левицького. Вечір відбудеться у великій залі дому ООЧСУ 315 Схід 10 вулиця, початок о 7 годині.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Республіканські маневри

У Палм Бічі на Флориді відбулися минулого тижня наради республіканських губернаторів, яких є вже більше, аніж демократичних: 26 на всіх 50 американських стейтів. Перемога республіканців в останніх стейтових виборах стала найбільшим джерелом їхньої надії на перемогу також у президентських виборах в наступному році. Тому, що ці президентські вибори щораз ближче, то й на конференції в Палм Бічі на задній плян відійшли льокальні справи стейтів і їх спротив централістичним тенденціям федеральної влади, а центральною проблемою стало питання: кого Республіканська партія повинна призначити на свого президентського кандидата?

Губернатори можуть мати в цій справі вирішний голос, бо коли б деякі з них, як „фаворизовані сини", очолювали делеґації з великих стейтів на партійну конвенцію, то диспонували б таким числом делеґатських голосів, що могли б перерішити вибір. Але погодитися на одного кандидата вже тепер дуже трудно, бо на перешкоді стоять принципові міркування, персональні симпатії і персональні амбіції. Ніби перемагає думка, що найбільші шанси на перемогу проти демократичного кандидата — Линдона Джансона чи когось іншого — мав би кандидат республіканського „центру". За найбільш відомого такого представника вважають нюйоркського губернатора Нелсона Рокефеллера. Однак і в партійній верхівці і в партійних рядах популярна постать колишнього віце - президента Ричарда Ніксона. Появилась також нова зірка на республіканському овиді, каліфорнійський губернатор Роналд Ріґен. Ніксонові закидають, що він програв у президентських і каліфорнійських стейтових виборах, а Ріґенові, що він „занадто правий". Республіканські ліберали воліли б мишиґенського губернатора Джорджа Ромні, якому, проте, ні один поважний коментатор не ворожить перемоги на партійній конвенції. Вірогідно звучить здогад, що Рокефеллер тільки тому підтримує Ромні, що знає, що Ромні — програє, і що на цьому виграє його кандидатура, хоч він все ще заявляє, що „не кандидує". В рядах республіканців іде партійна гра, яка може виявитись практично безвартісною, коли, наприклад, Линдонові Джансонові вдасться або виграти В'єтнамську війну або компромісово закінчити її — ще перед виборами.

В постійній боротьбі

Понад сто років тому основоположники комунізму, Маркс і Енґельс, проголосили безоглядну боротьбу з релігією. Півстоліття тому, прийшовши збройно до влади, большевики офіційно проголосили релігію „опіюмом для народу". Не минуло й десяти літ після „октябрської революції", як по містах і селах СССР почали розбирати церкви, між ними й найвизначніші історичні пам'ятки, загуркотіли вибухи динаміту... Всього лише три роки тому ЦК КПСС у Москві був змушений знову затверджувати, вироблені спеціяльною „Ідеологічною комісією", так звані „заходи для посилення атеїстичного виховання населення". У тих „заходах" вже не було мови про „єдиний совєтський народ", там говорилось про конкретних людей різних народів, про дітей і молодь, про потреби „активніше заводити в життя безрелігійні свята і ритуали".

Цього року в московському журналі „Наука и Религия" ч. 9 — знову велика стаття під заг. „Атеистичне виховання сьогодні", і знову — критика, вірніше ж, самокритика комуністів, бо віра в Бога живе серед християнських народів СССР. За останні роки активно „працював" створений ще в 1964 р. Інститут наукового атеїзму при ЦК КПСС, розіслано тисячі директив і вказівок, створено сотні підступних плянів, як, наприклад, із українських колядок викидати релігійний зміст і, залишаючи тільки мелодію, вкладати в них свій зміст „радянський", і т. д. А наслідки цієї планової боротьби з людською душею таки незавидні. У статті „Атеистичне виховання сьогодні" визнано, що зустрічаються досить часто випадки, коли не лише звичайні громадяни, а навіть комуністи христять своїх дітей, мають вдома ікони. Москва змушена попереджати своїх особливо завзятих богоненависників, щоб не поспішали з примусовим закриванням церков і молитовних домів та божниць, бо це лише збільшує віру у людей. У статті поставлено вимогу: завести спеціяльні антирелігійні виклади у вищих школах СССР...

Вже 50 років комуністи вчать дітей у школах, що Бога „немає" — тепер будуть знову вчити ще й дорослих, тобто тих, яких уже вчили змалечку...

П. Феденко

МАЛА ХОРОБРА НАЦІЯ

Країна фінів, звана в їх мові — Суомі, проголосила свою незалежність 6 грудня 1917 року. Велика простором і мало залюднена „земля тисячі озер" пережила в своїй історії немало трагічних моментів ,але витривалість малого народу перебороли небезпеки.

До 1809 року Фінляндія була провінцією Швеції. За згодою імператора Наполеона, що був у той час союзником Росії, Фінляндію захопило російське військо. Цар Олександер, що в своїй імперії мав самодержавний режим, визнав автономію Фінляндії з власним соймом. Фінляндія була формально в персональній унії з Росією: російський цар прийняв титул „великого князя фінляндського". Аж до кінця XIX ст. фіни могли спокійно жити під протекцією російського царя. Вони мали свої школи, пресу, урядову мову, фінів не брали до війська.

За царя Олександра III (1881-1893) і за його сина Миколи II в Росії закоренився в політиці великодержавний націоналізм, що прямував до „обрусєнія" всіх нерусских народів. Цей натиск роблено і на фінів. Автономні права Фінляндії російський уряд поволі обтинав, і фіни боялися, що їх країну обернуть у звичайну російську провінцію, як були — Україна, Польща, Балтика і Кавказ.

Спротив фінів російському натискові виявлявся різним способом. Доходило й до політичних замахів. 1904 р. був убитий у Гельсинках російський генерал - губернатор Бобриков.

Революція 1905 р. в Росії принесла Фінляндії значні полегші. Права виборчого сойму в 1906 році були розширені. Однак, реакція, що перемогла в Росії, робила свій вплив і на Фінляндію, і це викликало у фінів ворожнечу до Росії.

Фіни допомагали російським революціонерам, що боролися проти царського режиму, давали їм захист на своїй території. Також і Ленін деякий час переховувався в Фінляндії перед революцією 1917 р. і після упадку царського режиму.

Коли большевицька партія 7 листопада 1917 р. захопила владу в Росії, фіни прийняли за „щире золото" слова комуністичного уряду Леніна про право народів на самовизначення і творення власних держав. Однак, дійсність була інша: уряд Леніна, визначивши право Фінляндії на самостійність, покладав надію на фінських комуністів, які почали повстання проти свого демократичного уряду і мали на початку великі успіхи. Якби фінські комуністи перемогли, то вони б прилучили Фінляндію до Росії, в надії на світову революцію і створення „всесвітньої комуністичної держави".

Російський большевицький уряд допомагав фінським комуністам збройно, але не міг дати значної сили своєї „червоної гвардії", бо саме тоді повів аґресію проти Української Народньої Республіки та козацьких країн. Доля Фінляндії „висіла на волосині". Довелося генералові Маннергаймові, великому патріотові Фінляндії, збирати сили на відсіч комуністам.

Фінський уряд звернувся до Німеччини, і на поміч йому прийшло німецьке військо. Законна влада була відновлена. Німці не втручалися до внутрішніх справ Фінської республіки, і країна удержала демократичний устрій і після відходу німецького корпусу.

Щасливо оминувши небезпеки в міжнародній політиці 1918 року, Фінляндія все ж була під загрозою відновленого російського імперіялізму. Союз Сталіна з Гітлером у серпні 1939 р. захотів московського диктатора до нових аґресій на малі народи.

1-го грудня 1939 р. уряд СССР послав своє військо проти Фінляндії, яка, мовляв, „напала" на територію Росії. Увесь світ був глибоко обурений цим віроломством. Совєтський Союз виключено за цю аґресію із Ліґи Націй. Але допомога фінам не прийшла. Після геройської Зимової Війни фінський уряд в березні 1940 р. мусив прийняти тяжкі умови миру з Росією.

В червні 1941 р., коли почався похід Гітлера проти СССР, фіни вирішили силою направити кривду, якої зазнали від російського уряду. Ця „німецька орієнтація" Фінляндії була обмежена в своїх методах і цілях. Фіни не робили ніяких перешкод у довозі зброї та іншого матеріялу для СССР через Мурманськ із Англії й Америки. Обізнані в міжнародній ситуації, фінські політики не вірили в перемогу гітлерівської Німеччини і хотіли забезпечити своїй країні шлях до вільної будучности.

В 1944 р. фіни розззброїли німецьке військо на своїй території і вийшли з війни проти СССР.

То був найтяжчий момент в історії Фінляндії. Здавалося, що Москва зробить із цієї країни 16-ту чи 17-ту „совєтську республіку". Москва підтримувала фінських комуністів, жадних влади над своїм народом.

Мені доводилося зустрічати після 1945 року делеґатів фінської соціял - демократичної партії на міжнародніх з'їздах. Вони казали, що становище Фінляндії дуже небезпечне: — „може й ми будемо незабаром в ролі політичних емігрантів, як ви".

Був момент, коли фінські комуністи мали перевагу в міністерстві внутр і ш н і х справ у Гельсинках і готувалися учинити державний переворот. Але соціял - демократичний уряд енергійно виступив проти цієї небезпеки, і змова була розбита.

Ця сила спротиву примусила Москву до здержливости щодо Фінляндії. Окрім того, Москва мусила оглядатися на невтральну Швецію. „Совєтизація" Фінляндії примусила б шведів покинути невтральність і вступити до НАТО. Таким чином уряд СССР політично й стратегічно втратив би.

Від 1952 р. відносини між Фінляндією та СССР стали більше - менше нормальними і навіть приязними. Фінляндія твердо тримається невтральної політики. Хоч у Фінляндії діє сильна комуністична партія, після пережитого фінські комуністи „охляли": вони не можуть надіятись захопити владу в цій країні, та й знають, що це не було б бажане Москві.

6-го грудня Фінляндія пишно святкувала півстоліття своєї незалежності. Міністри скандинавських держав і дипломати з різних країн прибули на це свято до столиці Фінляндії. Навіть „президент СССР", наш таки землячок Підгорний — Подгорний завітав на фінський національний ювілей. Що думав цей „самоотверженний малорос", бачивши країну добробуту — Фінляндію і згадуючи „обідрану, сиротою понад Дніпром" Україну?

ГОСПОДАРСЬКІ ПРОБЛЕМИ НА ФОРУМІ СКВУ

СКВУ, безперечно, мав переломове значення в суспільно - громадському житті українців у вільному світі. Цей Конґрес приніс досягнення не тільки в ідейному розумінні, коли на базі громадського зорганізованого життя перемогла тенденція об'єднання всіх найголовніших груп української політичної еміґрації в діяспорі. Успіхи СКВУ складаються з цілого ряду організаційних досягнень у різних галузях як культурно - освітнього, так і господарського життя українців.

На СКВУ лунали не лише ідеалістичні голоси, що кликали тримати високо прапор провідної ідеї нашої еміґрації. Тут не прозвучали, як у пустелі, а були прийняті до солідної уваги голоси провідників практичного життя, що кликали реально забезпечити можливість виконувати ідейно - національну місію української еміґрації. Бож найкращі пляни і докладно розроблені проєкти як зберегти українську молодь для своєї нації, як не дати нашій громаді забути, „хто ми, ким, за що закуті", найпалкіші гасла для підтримки й допомоги українському народові в його визвольній боротьбі лишаться паперовими проєктами або солом'яним вогнем, коли не матимуть реальних засобів — господарського забезпечення, фондів для їх практичного виконання.

І ось маємо факти, що на форумі СКВУ зорганізувались і подали свої пропозиції представники всіх секторів українського господарського світу.

Про результати зорганізованої участи на СКВУ наших кооператорів вже вміщено на сторінках преси інформаційні статті. Тут торкнемося резолюцій Господарської Комісії СКВУ, в якій були заступлені представники господарських установ усіх країв поселення українців поза межами України, а зокрема братських забезпеченивих союзів, кооперації, щадниць та купців і промисловців. Комісію очолювала президія в такому складі: Омелян Плешкевич — голова, д-р Ярослав Падох — заступник голови і д-р Осип Бойко — секретар. Комісія відбула наради 16 листопада, і СКВУ на пленумі 18 листопада на її внесок прийняла такі резолюції:

1. СКВУ стверджує, що російсько - большевицький окупаційний режим знищив основи й здобутки вільного господарського життя українського народу, а зокрема приватне сільське господарство, вільну торгівлю й промисел, кооперацію та всі інші прояви вільної, господарської, індивідуальної й громадської активности та ввів на Україні централістичну, керовану з Москви, господарську систему з метою постійної колоніяльної експлуатації багатств України та систематичного зубожування українського народу.

2. Беручи до уваги сучасний господарський стан і потреби України та доціняючи вагу господарської діяльности для повного й всебічного розвитку народу й Церкви, СКВУ закликає український загал в діяспорі до якнайбільшої активности на всіх ділянках господарсько г о життя, а зокрема закликає до всебічної підтримки всіх господарських починів українських братських, забезпеченевих союзів, української кооперації і щадниць, українських купців та промисловців і всіх інших українських господарських установ і акцій.

3. Беручи до уваги те, що значна частина українців в діяспорі живе в найвище під господарським оглядом розвинених краях, де має змогу набувати найкращу фахову освіту і досвід та доціняючи вагу приватної ініціятиви в господарському житті народу, СКВУ закликає український загал, а зокрема молодь, розбудовувати самостійні господарські підприємства, щоб збагачувати українську громаду у вільному світі, збільшувати її допомогу у визволенні України й вишколювати кадри господарських фахівців для майбутньої відбудови її національного господарства.

4. Господарська Комісія СКВУ пропонує СКВУ доручити Секретаріятові СКВУ утворити в його межах Світову Господарську Раду з окремими секціями для поодиноких ділянок зорганізованого господарського життя, з метою ініціювання, плянування й координації господарських починів українців в діяспорі.

5. Зібрані в Господарській Комісії СКВУ представники зорганізованих секторів українського господарсько г о життя стверджують, що українські господарські установи у вільному світі підтримують усі прояви громадської активности й бажають їх далі підтримувати й збільшувати в міру своїх засобів, які прямо залежать від практичного стосування українським громадянством шанованого на Україні клича: „свій до свого".

О. П.

Зенон Стефанів

МОСКОВЩЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

В університетському підручнику „Сучасна українська літературна мова" (Київ, 1966) його автор М. Івченко пише:

„На всіх історичних етапах розвитку особливо значним і благотворним був вплив російської літературної мови. Українська літературна мова безпосередньо засвоювала і засвоює різні слова з російської мови" (ст. 52).

Безперечно, — народи не живуть ізольовано, і в українській мові є чимало подібно, як і в інших народів, слів запозичених з інших мов. Нормально, взаємне засвоювання іншомовних слів не проходить насильницьким способом, як це має місце тепер, під час „благотворної" русифікації української мови.

Переглядаючи словникові видання, що появилися в Україні за останні 20-ліття, в першій мірі перекладні українсько - російські та російсько - українські, — бачимо, що безоглядній русифікації зазнає українська військова термінологія. Маємо на думці не фахове військове назовництво, як, наприклад, складові частини зброї, військової техніки, військової адміністрації тощо, — але загальні військові терміни, здавна вживані в нашій мові.

При цьому слід пригадати, що вже за большевицького режиму видано два перекладні українські військові словники: в 1924 р. — „Практичний російсько - український словник для військових" (вид. Школи червоних старшин у Харкові) та в 1928 р. — „Російсько - український словник військової термінології", уложений С. та О. Якубських. Словник цей зредаґувала комісія Інституту Української Наукової Мови УАН. В тих обох словниках зафіксовано — хоч і невповні — цілу низку своєрідних українських військових термінів.

Розуміється, що ті словники, як і всі інші, що появилися перед 1933 роком, були заборонені і знищені. Вище згаданий М. Івченко написав про це коротко і ясно: „Усі російсько - українські і українсько - російські словники (і загальні і термінологічні), видані до 1933 р. включно, є непридатними до вжитку" (ст. 116). До цього речення він повинен би додати ще й урочисту формулу: „з високого старшобратського повеління".

Методи московщення військової термінології дуже прості. Більшість українських оригінальних термінів вилучили зовсім з лексичного фонду або заступили їх ідентичними відповідниками з російської мови чи в кращому випадку незугарними кальками.

Для ілюстрації подаємо декілька прикладів: снаряд — по - українськи має бути: гарматень, гарматне стрільно, гарматна куля. В жадному разі не можна цей чисто московський термін, що, до речі, має ще і кілька інших значень, легковажно „українізувати", замінивши літеру „с" на „з" — на „гарматний знаряд" (!) На жаль, я зауважив, що й на сторінках нашої преси появляється час від часу цей нісенітний новотвір.

А далі. ствол — по - українськи: цівка; залп — сальва, випал; цеп — розстрільна; рота — сотня; взвод — чота; батарея — батерія; мішень — ціль, мета; затвор — замок; бійниця — стрільниця; лазутчик — пластун, розвідач; наводчик — націлювач; обойма — обіймиця (набійний магазинок, наб. коробка, наб. кружало); польова сумка — хлібник (торбина на хліб та на запасну харчову пайку); стрільба — стріляння, стрілянина (в нашій мові стрільба — назва мисливської рушниці); боєприпаси — стрільво, амуніція; строй (строй) — лад, ряд, шик (ладнатися, шикуватися, ставати в ряди); обоз — валка; патронташ — набійниця; єфрейтор — старший стрілець; пост — стійка; адьютант — значковий; гавптвахта — головна варта; гарнізон — залога; наряд — вартування; погон — наплічник; броня — панцер (охоронна зброя); бронетанкові війська — панцерні війська, панцерія; солдат (подібно як і з польської мови — жовнір) — вояк; підрозділ (подразделение) — підвідділ; офіцерський — старшинський; сержант — підстаршина (загально, всіх ступнів); сержантський — підстаршинський; старшина — бунчужний (це найвищий підстаршинський ступінь в совєтській армії). Подібних прикладів можна б навести й більше, я вписав їх понад сотню.

На закінчення зверну увагу на досить поширене у нас означення з ділянки військової термінології. Неправильно уживають терміну „кулеметна лента", замість „кулеметна стрічка". Лента — це російське слово, і ще перед 60-ма роками Б. Грінченко, у своєму словнику, біля гасла „лента" — додав окрему примітку: „взято из русского языка". У всіх без винятку теперішніх, хоч і русифікованих, словниках термін „лента" перекладений на „стрічка", і навпаки.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

У СПРАВІ ПОСИЛОК ДО В'ЄТНАМУ

Нещодавно в „Свободі" (ч. 225) був видрукуваний лист вояка з В'єтнаму, в якому він нарікає, що українське громадянство забуває про своїх вояків, які в Південній Азії б'ються у затяжній війні. Крім того він бажає нам усім веселих свят. Цим побажанням ми зворушені і щиро за нього дякуємо, а рівночасно бажаємо нашим дорогим синам, що борються в американській армії за ідею свободи людини, веселих свят, щасливого Нового Року і сповнення всіх їхніх шляхетних мрій.

Запевняємо цих вояків, що ми їх ніколи не забуваємо, старасмось мати з ними контакт і такі контакти нав'язуємо.

Молодечі організації роками провадять переписку з друзями - вояками, крім того багато жіночих організацій висилають їм пакунки. Одначе, не в усіх місцевостях такі організації є, і тому велика кількість наших вояків у В'єтнамі покривджена.

При Об'єднанні Жі н о к Оборони Чотирьох Свобід України діє Комітет Матерів, які мають синів в американській армії. Цей комітет працює в різних місцевостях. Якщо батькам чи родинам вояків важко скомунікуватись з найближчими Відділами ОЖ ОЧСУ, просимо адреси висилати до Головної Управи:

WA ODFU
Mothers' Committee
P.O. Box 304, Cooper Sta.
New York, N.Y. 10003

● **У Мадриді знову відбулися** студентські демонстрації з вістрям проти еспанського голови держави, генераліссімуса Франка. Студенти к р и ч а л и „Свобода так — Франко ні" та обкидували камінням поліцію і авта. Було 40 арештованих.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Д-р Григорій Васькович

СОЦІЯЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ СТАН В УКРАЇНІ І СПОСОБИ НАШОЇ ДОПОМОГИ ВИЗВОЛЬНІЙ БОРОТЬБІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

6

Важливе завдання — нав'язувати зв'язки з урядовими колами у державах нашого поселення, добиватися в них різного роду допомоги, корисної для визвольної справи, такої, як організування шкіл, можливість користуватися радіовисильнями, видаванням книжок з українською проблематикою в чужих видавництвах і пресі чужими мовами, а крім того висуненням української справи чужими політиками, завдяки нашим впливам на міжнародньому форумі.

На цьому полі вже деякі тривкі осяги маємо. Наприклад, гімназію в Римі з українською мовою навчання, що її втримує Східня Конгрегація, радіо Ватикан і радіо Мадрид, що пересилають національні й релігійні радіоавдиції в Україну. Баварське міністерство культури фінансово підтримує діяльність українських вісьох шкіл в Мюнхені і прихильно ставиться до організування Рідної школи середнього типу. Це все — значна допомога українській спільноті. Але існує велика потреба ближче нав'язати зв'язки з урядами дружніх нам народів, заздалегідь робити старання та, за змогою зобов'язуючі договори з ними, щоб ці уряди підтримували нашу визвольну боротьбу і, на випадок нової імперіялістичної війни Совєтського Союзу, допомогли нам заопікуватися полоненими українськими вояками і воєнними втікачами.

Українська молодь на еміґрації повинна якнайглибше вивчати проблеми України і Східньої Европи, щоб, здобувши відповідне знання, працювати експертами східніх справ у чужих державах в високих школах, в державній адміністрації, у пресових органах, в економіці й інших галузях державного життя. Таку працю можна дуже корисно допомагати українській справі тепер і в майбутньому.

В соціяльній ділянці Україні допомагати найважче. Змінити соціяльний лад не можна без зміни політичного стану в СССР. Те, що можна зробити еміґрація — це широка пропаґанда й наукове обґрунтування потреби іншого ладу на Сході Европи. Це — висвітлення українському народові і чужим народам усієї тої соціяльної дискримінації большевицького уряду, що її він допускається супроти України, і насвітлення нашої соціяльної програми ,за якою буде зорганізований новий демократичний лад з запевненням свободи слова, віри, вільних зв'язків з іншими державами та привернення права на приватну власність.

Потрібно також старатися впливати через профспілки вільних народів, щоб вони домагалися поліпшення долі робітників в Україні, зокрема поліпшення долі жінок, та мобілізувати світову пресу до захисту робітництва і колгоспників перед соціяльним утиском.

Коли говорити про ділянку практичної боротьби, то в цьому випадку треба мати на увазі той факт, що лише повалення силою чужого ворожого панування на Україні і побудова порядку у власній національній державі на основі нового етичного принципу принесе самостійне життя народові. Тому необхідно приготовляти молоде покоління до боротьби і навчати його на фахівців різного типу, так, як це діється у всіх інших народів. У тій ділянці на Заході можна осягнути багато.

Тут для нашої молоді відкриті військові, морські й летунські школи, і до них треба її посилати, бо фахові люди всюди високо цінються та багато можуть зробити для України. Велике зміцнення нашого фронту було б тоді, якщо б з України приходили нові люди і просили на Заході дати їм політичний азиль у вільних країнах. Очевидно, наш обов'язок — бути приготованим, щоб таким людям, які перейдуть на Захід, давати всебічну допомогу.

Наприкінці треба сказати, що в теперішній час вся еміґрація у своїй праці і боротьбі повинна бути відпорна на посилений наступ большевицької агентури, яка з допомогою різних розкладових акцій прагне послабити нашу національну спільноту на чужині.

Успішно здійснювати накреслені тут завдання українська еміґрація зможе лише тоді, коли своє життя і працю на чужині щільно в'язатиме з життям і потребами українського народу на рідних землях, якщо завжди матиме на увазі кожночасний стан поневоленої України та візьме активну участь у змаганнях за визволення українського народу.

(Кінець)

Боффало, Н. Й.

У 50-РІЧЧЯ УНР ТА 25-РІЧЧЯ УПА

Концерт для відзначення п'ятдесятиріччя української національної революції та двадцятип'ятиріччя УПА відбувся старанням громадського комітету в суботу, 25-го листопада у великій концертовій залі Кляйнганса. Концерт відкрив голова комітету д-р Нестор Процик, а промову, присвячену цим роковинам, сказав конґресмен Тадей Дульські. У концертовій частині виступили: запрошений з Клівленду хор „Дніпро" під диригентурою Е. Садовського, який виконав чотири точки як чоловічий, жіночий і мішаний хор та місцевий чоловічий хор „Бурлаки" під диригентурою Юрія Лаврівського. З сольовою точкою виступила піяністка Клавдія Гоца, а танкові точки програми виконав танковий ансамбль „Верховина" з Торонта.

З музичних точок на мистецький рівень вибилося фортепіянове сольо молодої, але вже заавансованої піяністки, Клавдії Гоци, яка виконала твори українських композиторів (А. Каралі са „Байда", В. Барвінського прелюд, Н. Ніжанківського Інтермеццо та Л. Ревуцького прелюд) і виконала їх стилево так щодо технічної, як інтерпретаційної сторінки. Окремо треба відмітити виконання „Байди" та інтермецца Ніжанківського, в яких то творах, не легких для виконання, піяністка зуміла віднайти зміст та його відтворити.

Не можна цього сказати про хорові точки, які змістово мало підходили до цього свята. Танковий ансамбль збирав, як звичайно, найбільше оплесків публіки, бо і зовнішнім виглядом і поставою і танковими еволюціями на це дійсно заслужив.

Не приємно вражало, що ані в слові при відкритті концерту, ані при заповіданні окремих точок програми, не почули ми українського слова, немов би це святкування не було пов'язане з українською історичною подією, і немов би на залі не було української публіки. О. З.

Міннеаполіс, Міннесота

35-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ СВЯЩЕНСТВА О. МОНС. Д-РА СТЕПАНА КНАППА

День 13-го листопада надовго остане в пам'яті української громади в Твин - Ситі. Тоді українська громада висловила устами своїх представників признання о. пароховi Кнаппові з нагоди його 35-ліття священичої праці. Обов'язки супроти Бога, Церкви і Народу беруть його цілого для себе, роблять його „цілим чоловіком". Посвята для священичого життя дуже цінна, хоч не все знаходить зрозуміння.

Хто ж це наш шановний ювілят? Син наших еміґрантів, які визначалися твердим характером, працьовитістю й набожністю. Вони одні з перших опинилися за морем. Це наші милі лемки, це люди працьовитих рук і умів та золотого серця. Вони були і є стійкі в своїх релігійних та національних переконаннях.

В родині Кнаппів було 8 дітей. Важко було виховувати ті дрібні діточки. Важка праця, піт солений і недіспані ночі неструдженої матері...

А малий Степанко хотів бути священиком. Він найстарший в родині. Визначається своїм талантом до науки і працьовитости. Богословські студії завершив докторатом. Священичі свячення приймає від Кир Йосафата з Перемишля і вертає з Риму до Америки, де зачинає працювати як священик. І на кожньому місці оставляє сліди ревної праці, яку годі тут представити.

Коли бачилося на залі численних гостей з далекої Пенсилвенії, Дітройту, з Іллиной, з різних місцевостей — то це був доказ, що люди цінять працю о. монс. д-ра Кнаппа. На торжество 35-ліття прибули сестри, брат і родина о. монс. Одна з його сестер — монахиня є управителькою середньої школи в Дітройті. Тяжко передати на сторінках часопису всі діла о. Ювілята. Вони є записані в книзі, яку записує незрима рука.

О. д-р Кнапп прийшов до нас з Шикаґа три роки тому. І за тих три роки він так зжився з Міннеаполісом, що не радо рушився б звідси. Він уміє вести парохію і дбає про неї, оминає непотрібного тертя, а звертає увагу на такі речі, як заохота молоді до читання рідної книжки, заснування бібліотеки для загалу нашого. Об'єднання Працівників Діточої Літератури і його представник в Міннеаполісі (В. Пакуляк) мають в особі о. монс. Кнаппа щирого приятеля.

Тому й не дивно, що свідома українська громада влаштувала, своєму пароховi такий гарний ювілей. Майстром церемонії був о. д-р Гавліч, який прибув з Дітройту. Він мав кілька місійних наук, він відомий провдник. Зі свого обов'язку майстра церемонії вив'язався прекрасно. Навіть його дотепи мали научаючу ціль.

о. д-р Ґавліч передав привіт від укр. Дітройту, а коли прийшла черга на привіти, то показалося, що їх була ціла повінь. Привіти наспіли від нашого Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа з Риму, від Кир Йосифа зі Стемфорду і від Кир Ярослава з Шикаґа, від інших духовних достойників та світських осіб. З місцевих привіти зложили тільки: голова ювілейного комітету п. Ковалів, голова відділу УККА д-р Козак і д-р Дорощак, предсідник збіркової Акції на будову нової церкви св. Константина в Міннеаполіс.

З нагоди 35-ліття священства складаємо нашому Дорогому Отцю Пароховi щирі побажання і заносимо наші молитви перед престіл Всевишнього, щоб наділив його здоров'ям і витривалістю довершити такого гарного діла, як будова храму Божого в Міннеаполісі.

Василь Пакуляк
представник ОПДЛ
на Міннеаполіс

ПРЕМ'ЄРИ ОБОХ ЧАСТИН ПОДІЛЕНОЇ ІРЛЯНДІЇ НАРАДЖУВАЛИСЬ в Белфасті, столиці Північної Ірляндії, що належить до Британії. Ця нарада закінчила 45-річний період непримирливої ворожнечі між північними, залежними від Британії, ірляндцями, та південними, що мають самостійну Республіку Ірляндії і наполягають на з'єднання Ірляндії, як суверенної держави.

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що у вівторок, 12-го грудня 1967 року
упокоїлась в Бозі в Берґенфілді, Н. Дж.
наша Найдорожча ДРУЖИНА і МАМА

бл. п.
АННА ПІТУЛА з ВАЙДІВ

народжена 14 серпня 1890 року в селі Лівчиці, Жидачівського повіту, Україна.

Тіло Покійної зложене в похоронному заведенні: Riewerts Memorial Home, 187 South Washington Avenue, Bergenfield, N.J.

ПАНАХИДА відбудеться в четвер, 14-го грудня ц. р. о год. 8-ій веч. в поданому похоронному заведенні.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 15-го грудня 1967 р. о год. 9-ій рано з української католицької церкви св. Михайла в Пассейку, Н. Дж. при вул. Президент.

В глибокому смутку:

ТЕОДОР ПІТУЛА — муж
РОЗАЛІЯ ПІТУЛА — донька
МАРІЯ ПІТУЛА — донька

Ділимось сумною вісткою
з Ріднею, Приятелями і Знайомими,
що в четвер, 23-го листопада 1967 року, упокоїлась в Бозі
Дорога ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА, ТЕТА і БАБЦЯ

бл. п. МАГДАЛИНА з ОЛЕЙКІВ БАРАН

ур. в Бучачі, Україна.

Панахида була відправлена в п'ятницю, 24-го листопада ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні M. A. Bernier в Монтреалі.

Похорон відбувся в суботу, 25-го листопада 1967 р. Тлінні Останки зложено на Українському Католицькому Кладовищі в Монтреалі.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

В тяжкому смутку:
муж Михайло; дочка Марта; Іван і Марія — син з дружиною; Тарас і Оля — син з дружиною; брат проф. Володимир з Денвер, Колор.; племінниці: Стефанія Чорна і Лена Гузар з родиною в ЗДА, внуки: Роксоляна, Ростик і Дарця, та рідня на Україні.

ПОДЯКА

Оцим бажаємо висловити найщирішу подяку всім нашим Приятелям і Знайомим та Родині, за усні та письменні співчуття, за квіти і всім Тим, що будь чим спричинилися до полегшення нашого горя з приводу смерти нашої дорогої Дружини, Матері і Бабці.

Щиро дякуємо о. проф. Н. Кушнірикові, о. С. Ґарові і о. Кальбі, Церковній Управі та Управі Відділу УКЖінок при Пар. Церк. св. Михаїла, Пр. п. Сестрам-Служебницям, родині п-ні Меланії Кушнірик, родині п-ва Генгало, Телішевським, Костецьким, Н. Б. Дансло, Довгань, Крушельницьким, Гупалівським, Крамарчукам, Гузар та братаниці Стефанії Чорній з родиною, та всім тим, що помогли нам провести в останню дорогу Дорогу Дружину, Маму і Бабцю.

Особливі подяки складаємо братові проф. Володимирові Олейкові з Денвер, Колор., братаниці Стефанії Чорній з родиною з Ютики, ЗДА, п-ву Г. В. Бордунам з Садбур. А також за присутність на похороні кузина Івана Чорного з Ютики та з Торонта п. О. Луціва, Катрусі, Ярослава Чорних, що непошкодували труду прибути на похорон Покійної. Безмежна вдячність родинам В-в Пташник, Пендзей, О. Луців, Д. Луців, К. Я. Чорні, С. Гуляк з Торонта за їхній шляхотний вчинок, зложення пожертв на Фонд Енциклопедії Українознавства, замість квітів на могилу бл. п. Магдалини.

Безмежна вдячність Усім згаданим.

Прибитий горем
МИХАЙЛО БАРАН з Родиною

ШИКАГО, Ілл.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)

ВЛАШТОВУЄ ДОПОВІДІ

проф. Михайла Папа (Клівленд)
і
проф. Юрія Пундика (Міннеаполіс)

п. з.

ПОРТРЕТИ ПРОТИРОСІЙСЬКИХ „ЗЛОЧИНЦІВ" В УКРАЇНІ

(В. Симоненко, В. Чорновол, І. Світличний, Я. Геврич, І. Гель, П. Заливаха, І. Дзюба, М. Зваричевська, С. Караванський, М. Масютко, М. Чубатий, А. Шевчук „і їм же ність числа".

День: субота, 16-го грудня 1967 року

Година 7:30 веч.
Заля при СОБОРІ СВ. ВОЛОДИМИРА
(Кортез і Оклей)

Об'єднання Українців Революційно-Демократичних Переконань у США

запрошує Українське Громадянство на

ЗУСТРІЧ-БЕНКЕТ

що відбудеться

в неділю, 24-го грудня 1967 року

о год. 8-ій вечора
в залі катедри УПЦ СВ. ВОЛОДИМИРА
(при 160 Вест 82-га вулиця в Ню Йорку)
з нагоди

П'ЯТОГО З'ЇЗДУ УРДП

і 50-тиріччя Великої Української Національної Революції та ювілеїв організацій Українського Революційно-Демократичного Руху.

Ціна квитка для однієї особи $8.00, для подружжя $15.00. Просимо замовляти місця й набувати квитки у п. Петра Полікарпенко, 306 Схід Восьма вулиця, Ню Йорк, Н. Й.

Вашинґтон! Балтімор! Філядельфія!

59-ий ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
і УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА
в БАЛТІМОР

запрошують на

НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ-ЗУСТРІЧ

у Балтімор, 31-го грудня 1967 року

Готель: SHERATON-BALTIMORE INN
Broadway & Orleans
Одяг вечірній.

АСОЦІЯЦІЯ ДІЯЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ — ВІДДІЛ в НЮ ЙОРКУ

— влаштовує —

в суботу, 16-го грудня 1967 року

в приміщенні
ДОМУ ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ
315 Схід 10-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

В Е Ч І Р

присвячений

25-ЛІТТЮ СТВОРЕННЯ УПА

В програмі: спогади учасників боротьби УПА, деклямації, танки. Уперше в Ню Йорку виступ жіночого квартету „ЧАЙКА".

Початок о 7-ій год. веч. Вступ $1.50, молодь $1.00.

Прем'єра! *Прем'єра!*

Новий Пластовий Фільм

„ДНІ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В КАНАДІ — 1967"

Кольоровий фільм з коментарем і музичним оформленням: 1. Міжкрайова Пластова Зустріч на Батурині. 2. ЕКСПО — 67 — Світова Вистава. Виступ Української Молоді. Показ української історичної та народної ноші. 3. День Української Молоді в Оттаві.

Українські та канадські достойники зустрічають нашу молодь. — Усе мов живе, являється між нами. — Приблизно півтори години.

Світлив: ЯРОСЛАВ КУЛИНИЧ

ПРЕМ'ЄРА ПОКАЗУ ФІЛЬМУ ВІДБУДЕТЬСЯ
в НЮ ЙОРКУ

17. грудня 1967, год. 2. по пол.

У ВЕЛИКІЙ ЗАЛІ
НАРОДНОГО ДОМУ, 140 2nd Ave.
— КВИТКИ В ПЕРЕДПРОДАЖІ —
Реферат Фільму і Звукозапису при КПС
Пластова Станиця — Ню Йорк

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

ФІЛОСОФІЧНА СЕКЦІЯ

Наукове Засідання

Доповідь д-ра Богдана ЦИМБАЛІСТОГО: Асиміляція і проблема національного виховання української молоді в Америці.

Засідання відбудеться в неділю, 17-го грудня 1967 року о 6-ій год. веч. в будинку Академії: 206 Вест 100-та вул. Ню Йорк, Н. Й.

ДОБРУС, ОДУМ, Товариство Одумівських Приятелів, Студійне Товариство ім. М. С. Грушевського, Леґіон ім. Симона Петлюри, Громадський Комітет Увічнення Пам'яті Івана П. Багряного і Об'єднання Українців Революційно-Демократичних Переконань у США

в неділю, 24-го грудня 1967 року

о год. 4-ій по пол.
у великій залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ в НЮ ЙОРКУ (при Другій Евеню й 9-ій вулиці)
ВЛАШТОВУЮТЬ ТАКІ

ДОПОВІДІ:

Проф. Василь Іванович ГРИШКО: „ТРЕТЯ СИЛА, ТРЕТІЙ ШЛЯХ, ТРЕТЯ РЕВОЛЮЦІЯ",
Д-р Тома ЛАПИЧАК: „ПРО АКТУАЛЬНІ ПОЛІТИЧНО-ГРОМАДСЬКІ ПРОБЛЕМИ",
Д-р Юрій КРИВОЛАП: „НАША МОЛОДЬ. ДО КРИТЕРІЇВ ОЦІНОК І ВИМОГ".

Після доповідей заплановано обмін думками.
Сердечно запрошуємо на цей вечір Громадянство Метрополітальної Округи Ню Йорку.

Т А К!
„НОВИЙ ТЕАТР"

влаштовує знамениту

НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ

31-го грудня в Нар. Домі в Ню Йорку.
Резервації і інф. (212) LE 2-7723

РЕФЕРЕНТУРА МОЛОДІ при УККА в НЮАРКУ, Н. Дж.

— влаштовує —

КУРСИ МОДЕРНИХ ТАНКІВ ДЛЯ ДОРОСТУ

Зголошення приймає
п-ні ІРЕНА ГНАТІВ, ES 4-3043

ГУРТОК ПЛАСТПРИЯТУ в ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж.

— влаштовує —

в неділю, 17-го грудня 1967 р.

ВЕЛИКИЙ ПЕРЕДРІЗДВЯНИЙ БАЗАР

Кераміка, вишивки, дешеві подарунки, домашнє печиво, виграші. Смачні обіди в заряді ВП. ПАНЬ.
Приміщення ЗАЛЯ ШКОЛИ СВ. ВОЛОДИМИРА
Grier Avenue, Elizabeth, N. J.
Відкрито від 10-6 веч.
Ввесь дохід призначений на купно Пластової Домівки.

КЛЮБ КРУГЛОГО СТОЛА

запрошує на черговий ДИСКУСІЙНИЙ ВЕЧІР, який відбудеться в середу, 20-го грудня, о год. 7:30 веч. в залі Фрідомгауз, 20 Вест 40 вул. в Ню Йорку.
Доповідь на тему: Сучасна політична ситуація в Румунії виголосить визначний румунський діяч д-р ЮСТІЯН ЛІУБА.

П'ятий з'їзд УРДП в Ню Йорку

В днях 23, 24 і 25 грудня в Ню Йорку відбудеться 5-й Загальний З'їзд Української Революційно - Демократичної Партії — політичної організації, створеної 22 роки тому у західній Европі. Протягом понад 15 років УРДП очолював відомий письменник і політичний діяч сл. п. Іван Павлович БАГРЯНИЙ, що помер 25 серпня 1963 року. Після його смерти на протязі майже трьох років керівником УРДП був інж. Ф. С. Гаєнко, а від березня ц. р. — М. О. Степаненко.

В багатьох країнах Західнього Світу існують краєві організації УРДП та молодечі й суспільно-громадські організації, створені й розбудовані стараннями високоідейного, жертовного й працьовитого членства. УРДП приймала активну участь у перебудові Державного Центру Української Народньої Республіки в 1948 році та ввесь час підтримує його діяльність, зокрема через систему Товариств Сприяння Українській Національній Раді та Товариств Прихильників УНР, які також були заініційовані членством цієї політичної організації в 1948 році в Німеччині. Провідні члени УРДП весь час обіймали важливі становища в Державному Центрі УНР: сл. п. Іван Багряний був членом і заступником Голови Виконавчого Органу, членом Президії і Головою УНРади і заступником Президента УНР; тепер заступником Президента УНР є М. О. Степаненко, Членами Виконавчого Органу, або заступниками його Голови були ред. С. О. Підгайний, проф. М. Г. Воскобійник, проф. А. Г. Рябишенко, інж. В. В. Григоренко, інж. Ф. П. Пігідо, інж. І. Д. Тарасюк,, а головою ВО був проф. М. С. Смолянський.

На 5-й Загальний З'їзд УРДП прибудуть десятки делеґатів, членів з Европи, Австралії, Південної Америки, ЗДА і Канади. З'їзд відкриється в суботу 23 грудня ц. р. о 10 год. ранку. В неділю, 24 грудня о 4 год. веч. в рямцях З'їзду відбудуться доповіді проф. Василя І. Гришка — „Третя сила, третій шлях, третя революція", д-ра Томи Лапичака (гість) — „Про актуальні політично-громадські проблеми" і д-ра Юрія Криволапа (гість) — „Наша молодь. До критеріїв оцінки і вимог" (заля Українського Народного Дому при 2-й Евеню і 9-й вулиці в Ню Йорку), а вечором — Зустріч - Бенкет (заля катедри УПЦ св. Володимира при 160 Вест 82-га вулиця в Ню Йорку).

Під час ділових нарад 5-го З'їзду відбудуться зустрічі, розмови і конференції членів та керівників Світової Федерації кол. Політичних В'язнів і Репресованих Совєтським Режимом, ДОБРУСу, СУЖЕРО, ОДУМу, Студійного Товариства ім. Грушевського, Леґіону ім. Симона Петлюри, Громадського Комітету Увічнення Пам'яті І. П. Багряного, ОУРДП та інших співзвучних організацій і установ.

Н. П.

У КИЇВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ НЕ МАЄ НІЯКИХ ПРАВ

Київ. — Київський університет ім. Т. Шевченка нараховує тепер 17 факультетів, на яких вчаться 20 000 студентів. Кілька років тому на багатьох факультетах були створені, нібито для зміцнення студентського самоврядування, „Громадські деканати", що мали б брати участь у плянуванні викладів факультету, у виборі лектури, обороняти права студентів тощо. Про справжній стан студентського самоврядування в Київському університеті несамохіть розповіла „Радянська Україна" з 7 грудня, наводячи розповідь одного студента: Відрадне явище — зміцнення студентського самоврядування. Громадські деканати допомагають навести порядки в гуртожитках, впливати на навчання майбутніх фахівців. Ми беремо участь у доборі першокурсників, допомагаємо абітурієнтам. Така самостійність молоді конче потрібна. Але як обережно, нерішуче впроваджується у нас нове! Деканати на громадських засадах фактично не мають ніяких прав. А це ж потрібна справа".

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. СЕРГІЯ ЄФРЕМОВА

генерал-хорунжого Армії УНР
буде відправлена

ПАНАХИДА

в НЕДІЛЮ, 17-го ГРУДНЯ 1967 р.
в Українській Православній Церкві ВСІХ СВЯТИХ
206 Схід 11-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й.
о год. 12-ій дня
про що повідомляє Побратимів по Зброї, Приятелів та Знайомих

РОДИНА

В неділю, 17-го грудня 1967 року

у Православній Катедрі СВ. ВОЛОДИМИРА
160 Вест 82-га вул. в Ню Йорку
відправиться після Служби Божої

П А Н А Х И Д А

ЗА СПОКІЙ ДУШ

св. п.
проф. Олександра Лотоцького

Його Дружини

Дори Лотоцької з Руденків

і Їхніх Доньки і Зятя

нн. Оксани й Івана Токаржевських Карашевичів

про що повідомляє Друзів і Знайомих

СИН

Для пошанування пам'яті

бл. п. СОФІЇ з ФОЛИСІВ ОНИШКЕВИЧЕВОЇ

вдови по о. Стефанові, кол. послові до австрійського парляменту, за ініціятивою п-ні Ольги Соневицької на поминках, склали пожертви на будову храму св. Софії — Божої Премудрости в Римі наступні особи:

по 20 дол. З. і С. Корчинські, М. і Р. Туринські; по 10 дол. В. і Ш. Баранські, Е. Баранська, Р. і Л. Баранські, Я. і М. Баранські, М. і Ю. Добоші, І. і І. Мокрівські, о. Л. Мудрий, В. і Н. Онишкевичі, Л. і Л. Онишкевичі, М. і М. Петришини, О. Соневицька, О. і С. Стецури, Г. і Х. Чехути; по 5 дол. В. Карапетіян, А. Лопатинська, З. Онишкевичева, Р. і Л. Раковські, Ф. Рондякова, С. і Л. Храпливі; 2 дол. С. Форостинова — разом 202 дол.

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

1 цаль	через 1 шпальту	$3.00
1 цаль	через 2 шпальти	5.00
2 цалі	через 2 шпальти	10.00
3 цалі	через 2 шпальти	15.00
4 цалі	через 2 шпальти	20.00
5 цалів	через 2 шпальти	25.00
6 цалів	через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ приймається —

до числа за НОВИМ стилем до 16-го ГРУДНЯ 1967 р.
до числа за СТАРИМ стилем до 30-го ГРУДНЯ 1967 р.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

ВЕСІЛЛЯ В БІЛОМУ ДОМІ

Журба за долю країни і світу, що нерозривно зв'язані з резиденцією і канцелярією Президента ЗДА в Білому Домі у Вашинґтоні, цим разом відступили місце весільній радості. На фото: дочка Президента, Линда Бирд Джансон, і її чоловік Чарлс Робб, капітан морської піхоти, проходять між шпаліром відділу морської піхоти попід схрещені шаблі — як велить звичай, коли одружується вояк.

Виставка Романа Коваля у Вінніпеґу

3-го грудня відкрилася в приміщенні авдиторії УНО у Вінніпеґу виставка малюнків і скульптур мистця Романа Коваля. Виставка обіймає 48 олійних картин і 10 скульптур. Виставку влаштувало Товариство абсольвенток університету Альфа-Омеґа, яке вибрало окремий комітет спонзорів, складений з 58 громадян.

Роман Коваль родом з Львівщини, народився 1922 р. Мистецькі студії почав він в Інституті Народної Творчости у Львові в рр. 1942-43, далі вчився в мистецькій студії в Берхтесґадені, де м. і., його професорами були пок. С. Литвиненко в скульптурі і М. Шлемкевич в естетиці. Пізніше він продовжував навчання в мистецькій студії в Мюнхені. До Канади прибув у 1948 р. і працював спочатку у фірмах декоративного мистецтва, а згодом перейшов на самостійну мистецьку творчість. Коваль виконав різні декоративні скульптурні роботи, ось як проєкт плоськорізьби „Піонер" для музею в Ріджайні, пам'яткові таблиці перших українських канадійських єпископів — Будки і Ладики, різні декоративні праці з кованої міді для ресторанів і приватних домів, був теж помічником скульптора А. Драґана при розроблюванні проєкту пам'ятника Т. Шевченкові у Вінніпеґу. Він виконав також чимало малярських, вітражних і різьбарських праць для вінніпезьких церков.

На виставці ці декоративні речі не були виставлені, зате мистець показав низку переважно красвидних картин з Канади і Европи, композиції і скульптуру. Слід згадати, що Коваль брав уже участь у різних мистецьких імпрезах, його речі були також на репрезентативній виставці українського мистецтва в Музеї Вейнського університету в Дітройті в 1960 році.

На відкритті виставки було кілька сот осіб, і найкращі твори закуплено. Після показу в УНО, виставка перенесена до однієї з вінніпезьких бібліотек.

С. Г.

Сенатор Персі дістався у В'єтнамі під обстріл комуністів

Сайґон. — Сенатор Чарльс Персі, республіканець із Шикаґа, попав в небезпечну ситуацію, коли місце, в якому опинився, було обстрілюване комуністами. Військовий гелікоптер завіз Персі, його дружину й прибічників, до села Даксон недалеко кордону Камбоджи, в якому недавно комуністичні партизани перевели масакру цивільного населення: комуністи гналися з метачами вогню по селі і вбивали всіх зустрічних, при чому згинуло коло 200 цивільних осіб, здебільша жінок і дітей. Саме коли Персі висів з гелікоптера, недалеко від нього почали падати й розриватись комуністичні знаряди, викидувані мінометами. Комуністи почали теж обстрілювати ту групу з крісів. Персі відлетів швидко гелікоптером назад до Сайґону.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

З УВАГИ НА ЗАКІНЧЕННЯ БІЖУЧОГО РОКУ, АДМІНІСТРАЦІЯ ПРОСИТЬ ВСІ ТОВАРИСТВА ЧИ ПООДИНОКІ ОСОБИ, ЩО ДОВГУЮТЬ ЗА ОГОЛОШЕННЯ, ВИРІВНЯТИ ЇХ КОНЕЧНО НАЙДАЛІ ДО

20-го грудня 1967-го року.

ЦІННИЙ ДАРУНОК

передплата

„СВОБОДИ"

ДЛЯ ВАШИХ
РІДНИХ, ПРИЯТЕЛІВ чи ЗНАЙОМИХ

Річна передплата тільки $12.00
Канада, Джерзі Ситі і заграниця .. $14.00

Замовлення залучуючи чек або моні ордер слати

"SVOBODA", 81-83 Grand St., JERSEY CITY, N.J. 07303

Комітет Християнських Асоціяцій у Шикаґо виступив проти московського митрополита Никодима

Шикаґо, Ілл. — Діючи в дусі СКВУ про поборювання комуністичної інфільтрації в країнах свободи, Комітет Християнських Асоціяцій виступив проти приїзду до Шикаґа представника Московської офіційної Російської Православної Церкви, митрополита Никодима з іншими членами, який має ще відвідати Ню Йорк, Спрінфілд, Мас. та Бостон. Коли в Інституті Мистецтва відбувалось для митрополита Никодима прийняття, група з 30 осіб пікетувала той Інститут. Тижневик „Нова Зоря" з 3-го грудня повідомив, що на пресконференції митрополитові Никодимові були поставлені різні питання, в тому й таке: „Чи в Совєтському Союзі існує релігійне переслідування? На це митрополит відповів: „Кожному громадянинові в СССР вільно бути християнином і ніхто нікого не переслідує. У нас карають тільки за християнську пропаґанду". На питання, чому він приїхав до Америки? Відповідь: „Нести християнське об'єднання і зблизити Російську Церкву з Американською". При цьому він додав, що Російська Церква в СССР, крім 50-ліття жовтневої революції святкує ще 50-ліття відокремлення Російської Церкви від держави". В тому часі, коли в сутиринах інституту відбувалося прийняття московського гостя, переводилася демонстрація перед інститутом, зорганізована Комітетом Християнських Асоц., з осудом, що члени московської делеґації не є священиками, а є аґентами совєтської таємної поліції. Годину перед прибуттям делеґації до Інституту мистецтва відбулася в готелі Шератон, при вулиці Мішіґен, пресова конференція, скликана вищезгаданим Комітетом. В цій Конференції взяли участь: п. Уляна Целевич, секретарка Шикаґського відділу Комітету Тижня Поневолених Націй, яка репрезентувала Україну, пастор П. Ліндстром з церкви Християнської Свободи з Монт Проспект, Дес Плейнс, пастор Р. Рейнолдс з Інтернаціонального Комітету Християнських Церков, о. Ярослав Свищук, редактор українського католицького тижневика „Нова Зоря" і д-р Артур Вубус, професор лютеранської школи теології, який м. ін. заявив: Комуністичний режим з засади ніколи не висилає людей які б причинилися до поширення релігії і які б говорили проти партійної лінії. Офіційне визнане совєтським режимом духовенство репрезентує тільки владу, подібно, як представники Церков, назначені Гітлером, репрезентували тільки його.

У Конґресі різко критиковано французького президента де Ґолля

Вашинґтон. — В американських керівних колах зросли неприхильні супроти французького президента Шарля де Ґолля настрої і вичерпується терпеливість, з якою Уряд приймає всі антиамериканські виступи Ш. де Ґолля, — стверджує американська преса і наводить на доказ — цілу низку різких виступів проти де Ґолля в Палаті Репрезентантів в минулий четвер 7 грудня ц. р. Конґресмен Мендел Ріверс, демократ з Савт Каролайни, голова конґресової Комісії військових справ, отже один із найвпливовіших членів Конґресу, заявив, що Ш. де Ґолль є „найбільш невдячною людиною від часу Юди Іскаріота, що зрадив Христа". Він пропонував, щоб мощі всіх американських вояків, похоронених у Франції, перенести до Америки й тут їх похоронити. Конґресмен Армістід Селден, демократ з Алабами, член конґресової Комісії для закордонних справ, закинув де Ґоллеві, що той проявляє „непримирливу ворожість" супроти Аберики та „сіє недовір'я між сусідами Франції". Конґресмен Деніел Буттон, республіканець з Олбані, ствердив „наскрізь матеріялістичний" підхід де Ґолля до міжнародних проблем та сприяння антисемітизмові. Конґресмен Роман Пуцінський, демократ з Іллиной, висловив думку, що де Ґолль є просто „хворою людиною", яка думає, що може ходити по воді, але ледви чи він зможе робити це." А втім, президент Джансон заявив своєму оточенню — твердить преса — що найкращою відповіддю де Ґоллеві є надалі іґнорувати його атаки, випади і колючки, що їх де Ґолль робить супроти Америки, та що будь-які репресії супроти Франції не мали б практичної користи.

ПОВІДОМЛЕННЯ Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне 29-го ГРУДНЯ 1967 р.

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1967 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу, зокрема ті, які часто спізняються з висилкою вкладок, вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у П'ЯТНИЦЮ, 29-го ГРУДНЯ 1967 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 16-го ГРУДНЯ 1967 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори членів Т-ва св. Юрія — 239 Відд. о год. 3:30 до 4:30 по пол. в домі Укр. Амер. Горожан при 847 N. Franklin. — Д-р Вол. Ґалан, предс., М. Ковальчук, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Укр. Допомог. Т-ва Дністер — 361 Відд. о год. 7-ій веч. у власній домівці при 119 Ave. "A". Проситься чл. прибути на збори, де буде полагоджено багато справ. Рівнож проситься чл. вплатити залеглі вкладки. — В. Вишиваний, предс., В. Яськів, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 117 Відд. о год. 6:30 веч. в приміщенні дому Укр. Кат. Ветеранів, 33 E. 7th St. Проситься всіх членів прийти і з уваги на кінець року, полагодити всі справи. — А. Васараб, секр.

НЕДІЛЯ, 17-го ГРУДНЯ 1967 р.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори Б-ва св. Димитрія — 288 Відд. о год. 12 дня в Укр. Амер. Клюбі при 218 Lynn Ave. Проситься членів прибути та вирівняти свої залеглі вкладки. — А. Данилюк, предс., В. Заґвоський, кас., Д. Мушастий, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Річні збори Т-ва Поділ. Січ — 8 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі св. Михаїла. — В. Мандзій, секр., В. Козіцький, предс., П. Гарасимів, заст. предс.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Любов — 45 Відділ о год. 11:30 до 1:30 по пол. в домі У.А.Горожан при 847 N. Franklin St. Проситься членів прибути і вирівняти залеглі вкладки. — В. Колінко, предс., М. Сеник, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Б-ва св. Василія — 339 Відд. о год. 4-ій по пол. в домі Укр. Громади при 3322 Н. Лавренц вул. Проситься чл. прибути та вирівняти чл. вкладки. — С. Лупацій, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Річні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 76 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Кат. Школі при Сенфорд Аве. й Айві вул. Проситься чл. прибути і вибрати управу на 1968 рік. Проситься вибрати свої дивідендові чеки. — В. Салабун, секр., М. Деметчук, предс.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. Річні збори 370 Відд. о год. 11:45 перед полуднем. Проситься всіх чл. вирівняти залеглості за минулий рік. На порядку вибір нового уряду на 1968 рік. Присутність членів обов'язкова. — В. Гіна, секретар.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 42 Відд. о год. 2 по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Проситься чл. вирівняти чл. вкладки та присднувати нових членів до Відділу. — В. Марущак, рек. секр.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

ТАРЗАН, Ч. 5919. Син знайшовся!

AFTER NIBOKO'S DEATH, KAVANDA CURTLY DISMISSED THE ENEMY NATIVES.

LATER THE GROUP HEADED FOR THEIR VILLAGE... SUDDENLY A FAMILIAR LITTLE VOICE CALLED OUT FROM THE COMPOUND. "MY FATHER, I HAVE BEEN WORRIED ABOUT YOU!"

Пісмя смерти Найбока Кевенда нагнав тубільців, що були з ворогом.

А після того ціла група пішла до села... Нагло з-поза плота дався чути відомий дитячий голос. — Мій батьку, я вже турбувався за вас!